

- здатність виконувати розрахунки технологічних процесів у галузі;
- здатність використовувати знання, практичні навички і сучасні методи проектування, організації й управління зварювальними процесами [1;2; 3].

Основні теми лекційних занять навчальної дисципліни: «Фізичні основи і класифікація процесів зварювання»; «Фізико-хімічні процеси в дуговому розряді»; «Різновиди зварювальних дугових розрядів»; «Променеві зварювальні джерела енергії»; «Теплопровідність, конвективний і променистий теплообмін»; «Розрахунки теплових процесів при нагріві тіла при дії точкового джерела»; «Нагрів і плавлення металу»; «Шлакова фаза при зварюванні».

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує досягнення здобувачами таких результатів навчання:

- уміння розв'язувати типові завдання, пов'язані з вибором матеріалів, виконанням необхідних розрахунків, конструюванням, проектуванням у галузі зварювання;
- уміння обирати і застосовувати необхідне устаткування, інструменти та методи для вирішення типових завдань у галузі та ін.

Список використаних джерел:

1. Болотов Г.П., Болотов М.Г. Джерела живлення для дугового та плазмового зварювання і різання: навчальний посібник. Чернігів: ЧНТУ. 2017. 181 с.
2. Березін Л.Я., Хоменко М.М. Теорія зварювальних процесів: навчальний посібник для студентів спеціальності 6.092300 «Технологія та устаткування зварювання». Чернігів: ЧДТУ, 2002. 268 с.
3. Освітньо-наукова програма «Середня освіта (Трудове навчання та технології)» URL: https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvannia/osvitni_prohramy/magistr/ipf/onp_014.10_2023.pdf (дата звернення: 08.04.2024).

Срібна Ю. А.,

кандидатка педагогічних наук,

доцентка кафедри теорії і методики технологічної освіти

Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

Кузьменко П. І.,

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри професійної освіти, дизайну та безпеки життєдіяльності

Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

ІНТЕГРАТИВНИЙ ПІДХІД ПРИ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

У сучасній системі освіти проблема інтегративного підходу у навчально-виховний процес при підготовці фахівців технологій набуває важливого значення. Аналізуючи велику кількість науково-методичних джерел, можна стверджувати, що ця проблема викликана недостатністю розробленістю теоретико-методологічних основ підготовки майбутніх фахівців технологічної галузі, наявністю великої кількості інформації для засвоєння здобувачами вищої освіти, різноманіттям технологій навчання, а також вимогою відповідності освіти європейським стандартам.

Цій проблемі присвятили свої наукові праці О. Антонова, Н. Божко, І. Гузій, А. Коломієць, Ю. Прищина, Р. Гуревич, О. Дубасенюк, І. Зязюн, Н. Ничкало, В. Сидоренко, В. Титаренко, А. Цина.

Для розкриття проблеми використання інтерактивного підходу у системі вищої освіти, взагалі, охарактеризуємо зміст поняття «інтеграція» та «інтеграційний підхід».

Дефініція «інтеграція» походить від латинського слова «*integratio*», що тлумачать як заповнення. Наукові джерела свідчать про його різноманітне тлумачення. Так, наприклад, у педагогічному словнику читаємо, що інтеграція – це поняття, що означає стан поєднання

окремих диференційованих частин і функцій системи організму в єдине ціле, так і процес, що веде до такого стану [4].

У тлумачному словнику Оксфордського університету інтеграцію визначають як «акт чи процес» поєднання двох чи більше частин таким чином, щоб вони функціонували разом [6].

Козловська І. М. стверджує, що інтеграція є процесом взаємодії елементів, що супроводжується встановленням, ускладненням із зміцненням зв'язків між цими елементами у результаті чого формується зінтегрований об'єкт з якісно новими властивостями із збереженням в його структурі індивідуальних властивостей вихідних елементів [6].

Особливо цікавим є тлумачення поняття інтеграція Н. Божко, що запропонувала порівнювати інтеграцію зі складанням пазла [1].

За Булгаковою Н., інтеграція знань використовуються у сучасній та зарубіжній науці є прогресивною та відповідає розвитку наукового доробку вчених і впроваджується у систему вищої освіти. Як зазначає авторка, інтегративний підхід – це тип конструювання змісту навчання, що підпорядкований розв'язанню системи внутрішньо- і міждисциплінарних проблем [2].

Зазначимо, що вчена, досліджуючи інтегративний підхід, виділяє різні форми інтеграції:

- об'єктивна інтеграція, що поєднує один об'єкт вивчення у різних курсах чи темах;
- теоретична (концептуальна), що визначає зміст освіти;
- понятійна інтеграція – це розкриття змісту загальнонаукових понять;
- методологічна інтеграція – методи наукового пізнання;
- проблемна інтеграція поєднує різні проблеми між навчальними дисциплінами;
- діяльнісна інтеграція ґрунтується на поєднанні різних знань;
- практична інтеграція орієнтована на використання знань із різних галузей науки;
- психолого-педагогічна інтеграція поєднує інформацію з педагогіки та психології;
- зовнішня інтеграція визначає поєднання явищ у зовнішньому середовищі [2].

Отже, інтеграція у вищій освіті визначається як педагогічна категорія за допомогою якої здійснюється взаємозв'язки між дисциплінами, які вивчаються, визначаються міжпредметні зв'язки, їх значення у системі освітньої діяльності, а також пропонує різні методи викладу навчальних дисциплін. «Знання практично всіх ключових дисциплін може забезпечити роботу на належному рівні» [5].

Визначаючи використання інтеграційного підходу у системі вищої освіти при підготовці майбутніх фахівців необхідно опрацювати науковий доробок багатьох учених, в яких характеризується два рівні використання інтеграційного підходу в закладах вищої освіти: змістовий та технологічний. Змістовий рівень включає актуалізаційний блок (взаємозв'язок між попереднім досвідом, досвідом під час навчання у вищому навчальному закладі, а також після його закінчення); гуманітарний блок; технологічний блок включає використання одержаних здобувачем знань, умінь і навичок; когнітивний блок, за допомогою якого формуються правдиві цінності та вірні оцінки. За технологічним рівнем – це впровадження синтезу, узагальнення та порівняння у процесі навчального процесу.

Вознюк О. В. говорить про п'ять концептуальних засад, що є актуальними для вирішення означеної наукової проблеми.

1. Загальна цивілізаційні засади зумовлюються соціальним замовленням сучасного суспільства на компетентного фахівця. Особливого значення набуває особистісна діяльність, її самосвідомість і самореалізація у професійній сфері.

2. Діяльнісно-особистісні засади визначається входженням людства в інформаційне середовище, що змінює умови навчально-виховного процесу. Із цього, питання зрозумілі слова К. Д. Ушинського про те, що тільки особистість може діяти на розвиток і визначення особистості, тільки характером можна формувати характер.

3. Системно-наукові і методологічні засади актуалізує розвиток комплексних наукових досліджень, які інтегрують різні дослідницькі напрями.

1. Розвивальні професіографічні засади зумовлюється професійним розвитком особистості, який проходить у системі середньої, спеціальної та вищої освіти, а також під час трудової діяльності.

2. Парадигмальні засади пояснюють нові гуманітарно та професійно орієнтовані парадигми освіти, які особливо гостро стоять перед людством, яка проживає у третьому тисячолітті.

Таким чином, як стверджує велика кількість учених України та зарубіжжя, інтегративний підхід повинен визначатися, як цілісна система, яка поєднує не лише зміст професійних знань, а і практичні навички та уміння (загальнопрофесійні, організаційно-діяльнісні та особистісно-орієнтовані).

Список використаних джерел:

1. Божко Н. Інтегративний підхід до навчання у контексті реформування системи освіти України / Н. Божко // Молодь і ринок. - 2018. - №7 (162). - С. 84-89.
2. Булгакова Н.Б. Вісник нац. Авіац. Ун-ту. Серія: Педагогіка. Психологія: зб. наук. Пр. -Київ: Вид-во Науц. Авіац. Ун-ту «НА У-друк; 2010. Вип. 3.- С. 13-19.
3. Козловська І. М. Теоретико- методологічні аспекти інтеграції знань учнів професійної школи (дидактичні основи / І. М. Козловська. -Львів: Світ, 1999. - 302 с.
4. Педагогічний словник [за ред. М. Д. Ярмаченка]. - Київ: Педагогічна думка, 2001. - 516 с.
5. Пришупа Ю. Ю. Інтегративний підхід як один із факторів формування самоосвітньої майбутніх інженерів-будівельників. Пришупа Ю.Ю. // Вісник Національного університету оборони України. -2014. - №1 (38). - с. 134-138.
6. Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English Sixth Edition; ed. by Sally Wehmeier Oxford, University Press, 2000. 540 p.

Стельмах О.М.,

здобувач третього освітньо-наукового рівня вищої освіти
кафедри машинознавства та транспорту,

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка

Мяхкота В.П.,

здобувач третього освітньо-наукового рівня вищої освіти
кафедри машинознавства та транспорту,

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка

Чалий А.Д.

здобувач третього освітньо-наукового рівня вищої освіти
кафедри машинознавства та транспорту,

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка

ЗАСТОСУВАННЯ ПРОЄКТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Пошук шляхів і засобів реалізації стратегічних установок та ідей відображених у нових нормативних документах, аналіз досягнутих результатів реформування системи освіти ставлять перед педагогічною наукою нові завдання, що охоплюють як методичний, так і ціннісно-цільовий рівень організації освітньої діяльності.

Зміна концепції викликає часом лавиноподібний процес локальних змін у системі освіти, загалом, і в кожній її ланці окремо. Освітні заклади та педагоги роблять свій внесок у вдосконалення цього процесу, використовуючи та впроваджуючи в практику освітньої діяльності нові прийоми, методи та технології навчання. Але чи потрібні такі зміни освіти? Чому не можна обійтися колишніми, перевіреними методами традиційної системи освіти? Відповідь очевидна: зміни потрібні, бо нова ситуація потребує нових підходів.

Модернізація професійної освіти відбувається під впливом змін ринку праці. Ринкові перетворення змінили попит робочої сили, потребуються нові якості людського капіталу